

УСТАВ

На Народно читалище „Искра-1900”, с. Константин, общ. Елена, обл. Велико Търново

Глава първа: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Народно читалище „Искра-1900” е самоуправляващо се културно-просветно сдружение, изпълняващо и държавни задачи в областта на културата.

Чл.2./1/ Читалището е юридическо лице с нестопанска цел, с наименование Народно Читалище „Искра-1900”, то се изписва на български език

/2/ Всяко писмено изявление от името на читалището трябва да съдържа неговото наименование, седалище, адрес, данни за регистрацията и булетат.

Чл.3./1/ Читалището е юридическо лице, отделно от членовете си, учредено съгласно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Закона за народните читалища, Устава и Решението на Общото събрание.

/2/ Читалището е приемник и наследник на Учреденото през 1899 г. читалище „Благодетел” и преименувано в последствие в Народно читалище „Искра-1900”

/3/ Читалището отговаря за задълженията си със своето имущество.

/4/ Членовете на читалището не отговарят за задълженията му. Членовете отговарят за задълженията на читалището само до размера на предвидените в този Устав имуществени вноски.

Чл.4. Народно читалище „Искра-1900” има за свое седалище и адрес на управление : с. Константин, общ. Елена, област Велико Търново.

Чл.5. Читалището е неполитическа организация и в неговата дейност могат да участват граждани без ограничение на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.6. Читалището не е ограничено със срок или друго прекратително условие.

Глава втора: ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл.7./1/Целите на читалището са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в село Константин
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
5. осигуряване на достъп до информация

/2/ Да допринася за развитието на гражданското общество и за засилване на гражданското участие при решаването на общозначими проблеми на местно ниво, да работи за преодоляване на междуетническите проблеми и за осигуряване на равнопоставеност на различните социални групи и за защита на човешките права и околната среда.

/3/ Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото

законодателство, като използват приходите от нея за постигане на целите на читалището. Читалището няма право да разпределя печалба.

/4/ Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмезно или безвъзмезно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членове те на техните семейства.

Чл.8. За постигане на целите, посочени в предмета на дейност, читалището извършва следните основни дейности:

1. Урежда и поддържа библиотека, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
3. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности
4. Събира и разпространява знания за родния край.
5. Създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги
7. Развива самостоятелно или в сътрудничество с други организации спомагателна стопанска дейност.
8. Осъществява социални дейности и услуги, подпомагащи лица и семейства, и услуги , свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняване на свободното време на децата и младите хора.
9. Развива културен и семинарен туризъм в страната и чужбина.

Чл.9. Читалището осъществява дейност в обществена полза като ще изразходва имуществото си за постигане на определените в Устава цели.

Глава трета: **ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО**

Чл.10. Членството в читалището е свободно за всички дееспособни граждани, без ограничение, щом те ще работят за постигане целите на читалището и защитават неговите интереси.

Чл.11./1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове на читалището са действителни и спомагателни

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището

Чл.12. Действителни индивидуални членове на читалището могат да бъдат всички лица, които са навършили 18 години и редовно заплащат членския си внос, определен с решение на Общото събрание на читалището.

Чл.13./1/ Кандидатите за действителни индивидуални членове подават писмено заявление до Настоятелството на читалището, с което декларират, че желаят да станат членове на читалището, че познават и приемат Устава му и ще работят за постигане на неговите цели.

/2/ Кандидатурите се гласуват на заседание на Настоятелството с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанието. На члена на читалището се издават съответните документи за членство.

Чл.14. Приетият действителен индивидуален член на читалището плаща членски внос по ред, определен от Настоятелството.

Чл.15. Лицата, които имат особени заслуги към читалището се обявяват за почетни членове по решение на Общото събрание по предложение на Настоятелството или членове на Настоятелството.

Чл.16. На лицата по предходния член се издават специални удостоверения.

Чл.17. Спомагателни индивидуални членове на читалището са всички лица, които не са навършили 18 години и работят за постигане целите на читалището. Те могат да бъдат освободени от плащането на членски внос или да го заплащат в намалени размери, съобразно решенията на Общото събрание. Спомагателните индивидуални членове на читалището нямат право да избират и да бъдат избирани в органите за ръководство на читалището.

Чл.18./1/ Членовете на читалището имат право да:

1. участват в дейността на читалището и в работата на Общото събрание
2. участват в управлението на читалището
3. да бъдат избирани в неговите органи на управление
4. да осъществяват контрол върху работата на читалището и органите на управление
5. да бъдат информирани за дейността на читалището
6. да получават улеснен достъп до всички читалищни форми на дейност и прояви по ред, определен от Настоятелството

/2/ Членовете на читалището са длъжни да:

1. внасят членския си внос
2. спазват Устава на читалището и да работят за постигане неговите цели
3. работят за увеличаване имуществото на читалището и издигане неговия обществен авторитет
4. да участват в работата на читалището

Чл.19. При условията на чл.11, ал.3 от Закона за народните читалища, в читалището могат да членуват колективни членове. Те се приемат по писмено заявление на упълномощен представител на кандидатите за колективно членство и се приемат по реда на чл.13, ал.2 от този Устав. Юридическото лице представя удостоверение за актуално състояние със заявлението за членство.

Чл.20. Членството в читалището се прекратява:

1. с едностранно волеизлияние до читалищното Настоятелство
2. със смъртта или поставяне под запрещение
3. с изключване
4. с прекратяването на юридическото лице – член на читалището или на самото читалище
5. при отпадане, поради неплащане на дължимите имуществени вноски

Чл.21. Отпадането от членство по 1,2,4 и 5 от предходния член, се констатира от Настоятелството по документи с надлежно решение, с което се прекратява членството.

Чл.22./1/ Решение за изключване /чл.20,3/ се взема от Общото събрание на читалището, когато членът нарушава грубо Устава на читалището и решенията на неговите органи, работи срещу неговите цели и интереси, или му е причинил значителни вреди.

/2/ Изключеният член може да кандидатства за ново членство най-рано една година след датата на изключване.

Чл.23. Членските права и задължения са непрехвърляеми и не преминават върху други лица в случаи на смърт или прекратяване на членството. Управлението на членски права може да бъде предоставено другиму чрез упълномощяване с пълномощно с нотариална заверка.

Чл.24. При прекратяване на членството в читалището, то не дължи връщане на направените имуществени вноски.

Глава четвърта: **ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО**

Чл.25./1/ Читалището ежегодно приема свой бюджет на Общо събрание, предложен от Настоятелството.

/2/ Бюджетът се упражнява от Настоятелството, което носи отговорност за неговото изпълнение и го отчита на Общо събрание всяка година.

Чл.26. Читалището набира средства за своята дейност от :

1. членски внос
2. културно- просветна и информационна дейност
3. субсидия от държавния и общински бюджет
4. помощи, завещания, дарения и спонсорство
5. ренти, наеми от движимо и недвижимо имущество
6. други приходи

Чл.27. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.28. Имуществото на читалището се използва за постигане на неговите цели

Чл.29. всички членове на читалището са длъжни да заплащат членски внос. Общото събрание определя неговия размер, той се внася еднократно, в рамките на съответната календарна година.

Чл.30. Читалището в лицето на Настоятелството може да получава дарение от физически и юридически лица и да сключва договори за спонсорство.

Чл.31./1/ Читалището извършва стопанска дейност, подпомагаща изпълнението на основните му функции, като конкретните форми на тази дейност се определят от Настоятелството.

/2/ Извършваната стопанска дейност се подчинява на условията и реда, определени от Търговския закон, Закона за счетоводството и данъчните закони.

/3/ Изпълнението и контрола върху извършваната стопанска дейност се възлага на Настоятелството на читалището.

Чл.32. При наличие на загуби според годишния счетоводен баланс, Общото събрание може да вземе решение за тяхното покриване чрез допълнителни вноски от членовете на читалището. Решението се взема с мнозинство от 2/3 от гласовете на всички членове на читалището.

Глава пета: **ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО**

Чл.33. Органи на управление на читалище „Искра-1900“ са:

1. Общо събрание
2. Настоятелство

3. Проверителна комисия

Чл.34. /1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание

/2/ Общото събрание се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.35. /1/ Правомощия на Общото събрание:

1. Приема, изменя и допълва Устава на читалището
2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя
3. Приема други вътрешни актове, необходими за организиране дейността на читалището
4. Изключва членове на читалището
5. Приема жалби срещу решенията на Настоятелството за прекратяване на членство
6. Приема основни насоки на дейността на читалището
7. Взема решения за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение
8. Приема бюджета на читалището
9. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година
10. Взема решения относно дължимостта и размера на членския внос
11. Отменя решения на Настоятелството, когато противоречат на Закон или на Устава на читалището
12. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината
13. Преобразува и прекратява читалището
14. Назначава ликвидаторите при прекратяване на читалището, освен в случай на несъстоятелност.
15. Освобождава от отговорност членове на Настоятелството.

/2/ Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.36. /1/ Редовно Общо събрание се свиква по решение на Настоятелството, най-малко веднъж в годината.

/2/ Извънредно Общо събрание се свиква по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището.

/3/ Поканата за Общо събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото за провеждане на събранието и по чия инициатива то се свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

Чл.37./1/ Общото събрание е законно ако на него присъстват най- малко половината от имащите на глас членове на читалището.

/2/ При липса на кворум, събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по- малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по- малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/3/ В работата на Общото събрание на читалището могат да участват всички негови членове.

/4/ Решенията на Общото събрание се приемат с обикновено мнозинство, освен в случаите, когато Закон или този Устав изискват друго. Право на глас в Общото

събрание имат само действителните, почетните и колективните членове на читалището. Само те могат да бъдат избирани и в ръководните органи на читалището.

Чл.38./1/ Писмените материали, свързани с дневния ред, трябва да бъдат предоставени на разположение на членовете в седалището на читалището, най-късно до датата на изпращане на поканата за свикването на Общото събрание. При поискване те се предоставят на всеки член безплатно.

/2/ На заседанието на Общото събрание се изготвя списък на всички присъстващи членове или на техните представители. Те удостоверяват присъствието си с подпис и се легитимират. Списъкът се заверява от Председателя и от Секретаря на Общото събрание.

/3/ В списъка по предходната алинея се включват членовете, които са заявили своето присъствие до момента на провеждането на първото гласуване, след установяване наличието на кворум.

/4/ Всички членове имат право на един глас.

Чл.39. Член или негов представител не могат да участват в гласуването за:

1. предявяване на искове срещу него
2. предприемане на действия или отказ от действия за осъществяване на отговорността му към читалището
3. при решаване на въпроси, отнасящи се до него, негов съпруг или роднина по права линия – без ограничение, по сребрена линия до четвърта степен, или по сватовство – до втора степен включително, както и когато въпросите засягат юридически лица, в които той е управител или може да пренятства или наложи вземането на решения.

Чл.40./1/ За заседанието на Общото събрание се води протокол в специална книга. Протоколът се води според изискванията на Закона.

/2/ Протоколът на Общото събрание се подписва от Председател и Секретар на събранието и от преброителите на гласовете. Към протоколите се прилага списък на присъстващите и документите, свързани със свикването на събранието.

/3/ Всеки член, присъствал на събранието, има право да изисква и да следи за точното записване на решенията в протокола.

Чл.41./1/ Ръководен орган на читалището е Настоятелството, което може да се състои от 3 до 7 члена, избрани за срок от три години, без роднински връзки помежду си по права и сребрена линия до четвърта степен.

/2/ Член на Настоятелството може да бъде и юридическо лице – член на читалището, като на заседанията то се представлява от своя законен представител или изрично упълномощено физическо лице.

/3/ Настоятелството само определя реда на своята работа. То провежда от три до дванадесет задължителни редовни заседания годишно. Те са редовни ако на тях присъстват повече от половината членове. Решенията се вземат с обикновено мнозинство, освен когато ЗЮЛНЦ изисква друго мнозинство.

/4/ Правомощия на Настоятелството:

1. Свиква Общото събрание
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището
5. Назначава Секретар на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика
6. Осъществява и други правомощия съгласно ЗЮЛНЦ и този Устав

/5/ Настоятелството има мандат от три години. То представлява читалището и определя обема на представителната власт на членовете си.

Чл.42./1/ Читалище „Искра-1900” се представлява от Председател. Той е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от три години.

/2/ Правомощията на Председателя са :

1. да организира дейността на Читалището съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание
2. представлява читалището
3. да свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и да председателства Общото събрание
4. периодично да отчита дейността си пред Настоятелството
5. да сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно с бюджета на читалището и въз основа решения на Настоятелството.

Чл.43. Секретарят на читалището се назначава по решение на Настоятелството на щатна длъжност по КТ и по право става негов член. Секретарят има право да:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета
2. организира текущата основна и допълнителна дейност
3. отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя

Чл.44. При необходимост Председателя може да делегира пълномощията си на Секретаря на читалището.

Чл.45./1/ Проверителната комисия се състои най- малко от трима членове, избрани за срок от три години.

/2/ Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството по права линия – съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на Законите, Устава и решенията на Общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения, Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършени престъпления – и органите на прокуратурата.

Чл.46. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството, на Проверителната комисия, и за секретар лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.47. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условия и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

Глава шеста: ПРЕКРАТЯВАНЕ И ЛИКВИДАЦИЯ

Чл.48. Читалището може бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището

Чл.49./1/ При прекратяването на читалището се извършва ликвидация, освен в случаите на преобразуване на читалището.

/2/ Ликвидацията се извършва от Настоятелството на читалището. То извършва предвидените от Търговския закон действия по ликвидация на читалището, осребряване на неговото имущество и удовлетворяване кредиторите на читалището.

/3/ Останалото след удовлетворяване на кредиторите имущество се разпределя при спазване на правилата на Закона за Народните читалища.

/4/ Лицата, придобили имущество, съгласно предходната алинея, отговарят за задълженията на читалището до размера на придобитото от тях.

Глава седма: **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл.50. Читалището има кръгъл печат с графично изображение на разтворена книга и надпис около нея с текст – „Народно читалище Искра- 1900”

Чл.51. Официален празник на читалището е 24 май – Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост.

Чл.52. За всички, неуредени в този Устав, отношения се прилага Законът за Народните читалища и действащите в страната нормативни актове.

Чл.53. Промени в настоящия Устав могат да бъдат извършвани по реда , предвиден в него и в Закона за юридическите лица с нестопанска цел и Закона за Народните читалища.

Чл.54. Относно тълкуването или прилагането на разпоредбите на настоящия Устав се прилагат разпоредбите на общото българско законодателство и разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Настоящият Устав на народно читалище „Искра- 1900” е приет на Общо отчетно- изборно събрание, състояло се на 15.04.2010 г. , в уверение, на което е подписан от членовете на читалището, съгласно приложения списък, който е неразделна част от Устава.